

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Svar på spørgsmål 143 (Alm. del):

I brev af 4. maj 2017 har udvalget efter ønske fra Carolina Magdalene Maier (ALT) stillet mig følgende spørgsmål:

1. juni 2017
Sags nr.:17/06161

Spørgsmål 143:

”Som opfølgning på ministerens svar på UNU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 108, bedes ministeren redegøre for følgende spørgsmål:

- Hvilke nærmere bestemmelser ligger til grund for paragraf 6, stk. 2, efter hvilken en elev kan fritages fra de nationale test, hvis det vurderes at eleven ikke kan gennemføre en test med et resultat, der kan bidrage til at kvalificere den løbende evaluering?
- Vil ministeren uddybe udsagnet om, at de nationale test er med til at sikre, at folkeskolen udvikler sig i den rigtige retning?
- Er ministeren enig i, at hvis en elev ikke deltager i de nationale test, vil det ikke påvirke elevens faglige vidensstilegnelse, men alene have betydning for den statistiske repræsentation af elever i testene?
- Vurderer ministeren, at hensynet til de nationale test som statistisk værktøj til at måle elevernes faglighed på et overordnet niveau er vigtigere end hensynet til det enkelte barns trivsel ifm. deltagelse i de nationale test?”

Svar:

Skolelederen kan fritage en elev, hvis han/hun vurderer, at eleven grundet psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller manglende dansk kundskaber ikke vil være i stand til at gennemføre én eller flere af de nationale test.

Retningslinjerne for fritagelse er nærmere beskrevet i bilag 2 til bekendtgørelsen om anvendelse af test i folkeskolen mv. Heraf fremgår det blandt andet, at fritagelse kun kan besluttes, hvis forældrene og eleven er enige heri. Elevens synspunkter skal tillægges vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed. Ligeledes fremgår det, at fritagelse kun bør ske, når der foreligger en pædagogisk-psykologisk udtalelse om, at ele-

vens særlige vanskeligheder gør, at gennemførelse af testen ikke kan bidrage til kvalificering af den løbende evaluering. Udtalelsen kan dog undlades, hvis skolelederen vurderer, at det ikke er nødvendigt, og hvis forældrene er enige heri. Forældrene skal imidlertid orienteres om, at de til enhver tid kan anmode om, at pædagogisk-psykologisk rådgivning inddrages.

Hvis forældrene og eleven ønsker, at eleven fritages efter de gældende regler, afgiver elevens lærer en indstilling herom til skolelederen. I tilfælde af fritagelse skal skolelederen sikre, at eleven evalueres på anden vis.

De nationale test er med til at udvikle folkeskolen i den rigtige retning, fordi de skaber mere gennemsigtighed omkring fagligheden i skolen. Med gennemsigtighed mener jeg, at lærere, skoleledere, kommuner og forældre får et supplement til lærernes egne faglige vurderinger. Det supplement vil i nogle tilfælde fungere som en bekræftelse og i andre tilfælde danne grundlaget for en dialog og indsat på baggrund af faglige data. Eleverne kan blive dygtigere, når lærere, skoleledere og kommuner følger op, hvis testresultater fra de nationale test samt øvrig viden indikerer, at det er nødvendigt.

De nationale test giver et ensartet værktøj, som viser faglige resultater på et overordnet niveau. Resultaterne skal ikke stå alene, men kan danne grundlag for en dialog mellem lærere, ledere og kommuner. Uden testresultaterne bliver det sværere for skoleledere og kommuner at få et overblik over, hvilke klasser eller skoler som har brug for en særlig indsats.

Jeg er derfor ikke enig i, at manglende deltagelse i test skulle være uvæsentligt for elevers faglige niveau og udvikling. Men elevernes resultater indgår selvfølgelig også i de opgørelser, som kan laves på de overordnede niveauer (klasse-, skole-, kommune- og landsplan).

Der er i ikke noget modsætningsforhold mellem elevers trivsel og nationale test. Eleverne tager ikke skade af at blive testet. Heller ikke selv om mange elever oplever testen som sværere end mange andre test, de møder. I øvrigt skal en elev i løbet af et skoleforløb alene gennemføre 10 obligatoriske nationale test.

Testmetoden i de nationale test er adaptiv. Eleverne får forskellige opgaver, afhængigt af deres faglige niveau. Det forventes, at eleverne kan svare på ca. halvdelen af de stillede opgaver. Det er anderledes end i mange andre test (lineær test, alle elever får samme opgaver), hvor især de fagligt stærke elever oplever at kunne svare rigtigt på de fleste opgaver. Fordelen ved det adaptive princip er, at man på relativt kort tid kan få et relativt sikkert testresultat.

Derfor er det meget væsentligt, at eleverne forberedes på testsituationen. Der skal laves en forventningsafstemning. For at hjælpe med det er der lanceret nye vejledninger til elever, lærere og forældre. Her bliver testene generelt afdramatiseret, og der lægges fx vægt på, at elever ikke bør testes i mere end 45 minutter, hvis de virker ukoncentrerede, og at tidsforbruget skal stå i et rimeligt forhold til resultatet. Der er også gennemført webinarer målrettet lærerne i testperioden i foråret. Denne vejledningsindsats vil fortsætte i næste skoleår.

Med venlig hilsen

Merete Riisager